

Firmy raději zdraží, než by propouštěly

Dvě třetiny společností hodlají v příštím roce zvýšit ceny, vyplývá z průzkumu pro MF DNES.

Martin Petříček
redaktor MF DNES

Polovina malých a středních firem už kvůli rostoucím nákladům zvedla ceny výrobků či služeb. Dvě pětiny z nich dokonce o více než deset procent. Zdražování navíc nekonečí, napřesrok ho plánují téměř dvě třetiny podnikatelů. Ukazuje to průzkum, který pro MF DNES provedla ČSOB v rámci indexu očekávání firem.

Jen zlomek firem chce totiž řešit svou situaci propouštěním zaměstnanců. Spíše naopak. Více než čtvrtina firem plánuje, že v roce 2022 bude nabírat nové pracovníky. Potřeba čerstvé pracovní síly přitom roste s velikostí firmy. Téměř polovina středně velkých podniků hodlá napřesrok zvyšovat počet zaměstnanců.

„Může se zdát, že jde o silný optimismus, ale firmy podle svých zákazů nejlépe vědí, jak si na trhu stojí a jakou personální politiku volit,“ říká výkonný ředitel Firemního bankovníctví ČSOB Pavel Prokop. Problém s nedostatkem zaměstnanců na trhu podle něj nadále přetrvává a změnu trendu nepřinesí ani konec sezonních zemědělských prací či slabší zájem o turistické služby.

Opatrný optimismus ohledně budoucnosti je nyní cítit i v eurozóně, na niž je česká ekonomika navázána. Růst ekonomické aktivity v eurozóně v listopadu nečekaně zrychlil, a to díky zlepšení ve službách i ve zpracovatelském průmyslu. Viditelnému zpomalení tempa hospodářského růstu v letošním závěrečném čtvrtletí se však eurozóna ani Česko nevyhnou.

Drahý materiál i energie
Situace ve firmách není snadná hlavně kvůli zdražování vstupů. Navíc přetrvávají problémy se zásobováním v průmyslu, zejména v automobilkách, hrozící lockdowny zase mohou nepříznivě dopadnout na některé služby.

Polovina firem v průzkumu od ČSOB uvedla, že jim náklady na vstupní suroviny, materiál a energie stouply o více než desetinu. „Dopad zdražování vstupů na firmy je skutečně nebyvalý. Podle vyjádře-

ní některých firem se objevují i případy růstu nákladů v řádu stovek procent,“ upozorňuje Prokop. „Firmám nezbyvá nic jiného než přenést vstupy na zákazníky, protože zejména z důvodu minimalizace nepředvídatelných rizik šetřily poslední dva roky během pandemie. Většinu úspor již firmy udělaly a zbývá jim fakticky jediná možnost, a tou jsou investice do nových technologií a automatizace výroby,“ uvádí Michal Bakajsa, spolujednatel skupiny SkyLimit Industry, která vlastní pět strojírenských podniků.

Středně velké firmy podle průzkumu zatím zdražily ve větší míře než ty menší. Nejčastěji k němu přistoupily firmy ve zpracovatelském průmyslu, přičemž dvě třetiny společ-

me muset do budoucna zareagovat,“ tvrdí majitel jičínské společnosti Penda Martin Pěnička. Jeho firma, která provozuje e-shop tisknulevne.cz, chce nabírat nové zaměstnance hlavně ve středním managementu.

O tom, že je stále obtížnější obsazovat i kvalifikovanější pozice, mluví i další podnikatelé. „To, zda budeme nabírat, uvidíme podle zakázek, abych se také o ty lidi postaral. Bude se to týkat vedoucích pozic,“ prohlašuje majitel společnosti Úklidovka AŠ Tomáš Rudolf.

„V příštím roce plánujeme zaměstnance nabírat. Profese to jsou IT, programátoři, projektové manažery,“ říká spolujednatel společnosti Good Sailors Filip Mořčan.

Poslední údaje od statistik ukazují, že ceny meziročně stouply o 5,8 procenta a podle prognóz inflace v dalších měsících ještě zrychlí. Současná situace tak přímo vyvízí k vyjednávání o podstatném zvýšení výdělků ve firmách. Na růst mezd ale budou dle Bakajsy tlačit výrazně víc jiné faktory.

„Hlavně dlouhodobý nedostatek zaměstnanců, nejen těch kvalifikovaných, ale i „obyčejných“ dělnických profesí. A také navyšování mezd ve veřejném sektoru, kde je mzda již vyšší než v soukromé sféře. Mnoho kvalifikovaných pracovníků pak odchází mimo soukromý sektor,“ tvrdí.

„Navyšování mezd bude jen další potravou pro rostoucí inflaci. Tento trend může snížit fakt, že firmy dříve nebo později narazí na platové stropy, které již nebudou schopny přenést do koncových cen,“ dodává Bakajsa.

O plošném zvyšování mezd mluví pětina firem. A další pětina počítá s růstem mezd u vybraných zaměstnanců. Průměrně navyšování by mělo činit 10 procent. Jak v počtu firem, tak v tempu zvyšování mezd jde nicméně o nižší čísla než letos.

Pokud jde o náklady, firmy se budou muset vypořádat také s rostoucími úrokovými sazbami. „Účinným řešením je efektivní úrokové zajištění proti pohybům sazeb. Zajištění je možné uzavřít nejen před načerpáním úvěru, ale i kdykoliv během existence úvěru, zájem o měnové i úrokové zajišťování ze strany firem v posledních měsících zřetelně stoupl,“ říká Prokop z ČSOB.

Jak firmy reagují na zdražování

(v % respondentů)

Plánujete zvyšování cen v příštím roce?

O kolik se vám během letošního roku zvýšily náklady na vstupní suroviny, materiál, energie atd.?

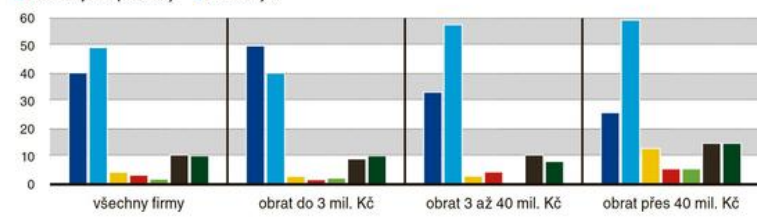
nevím, o více než 30 procent, od 21 do 30 procent, od 11 do 20 procent, od 6 do 10 procent, vzrostly do 5 procent, nezvýšily se

Jak jste na zdražení reagovali?

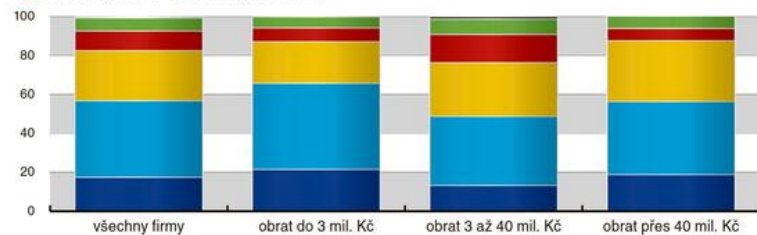
(bylo možno více odpovědí)

šetříme jinak, snížili jsme náklady na marketing, snížili jsme mzdy či odměny, propustili jsme některé zaměstnance, nahradili jsme vstupní materiál levnějším, zdražili jsme produkty, zatím nijak

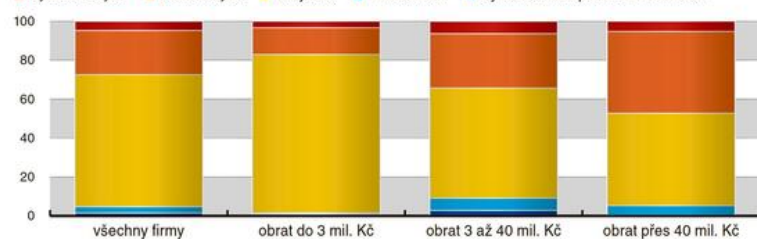
O kolik procent jste zdražili své zboží či služby?

nevím, o více než 30 procent, od 21 do 30 procent, od 11 do 20 procent, od 6 do 10 procent, zdražili jsme do 5 %

Chystáte se do konce roku snížit, nebo zvýšit počet zaměstnanců?

výrazně zvýšit, mírně zvýšit, ani jedno, mírně snížit, výrazně snížit počet zaměstnanců

Pozn.: V průzkumu odpovídalo 405 podnikatelů, ředitelů či majitelů malých a středních firem do 250 zaměstnanců. Pramen: Index očekávání firem ČSOB